

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

2021-12-23 Nr. R-4646

DĖL INVESTICINĖS SĄSKAITOS DEKLARAVIMO IR INFORMACIJOS, REIKALINGOS PAJAMŲ MOKESČIUI APSKAIČIUOTI NUO PER INVESTICINĘ SĄSKAITĄ GAUTŲ PAJAMŲ PATEIKIMO MOKESČIŲ ADMINISTRATORIUI TVARKOS PATVIRTINIMO

Informuojame, kad 2024 m. gruodžio 19 d. priimtas įsakymas Nr. VA-107¹, kuriuo patvirtintos Nuolatinio Lietuvos gyventojo turimos sąskaitos kaip investicinės sąskaitos deklaravimo ir informacijos, reikalingos pajamų mokesčiui apskaičiuoti nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės (toliau – Taisyklės). Pakeitimai įsigalioja 2025 m. sausio 1 d., taikomi apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamų mokestį.

Priimtu įsakymu įgyvendinamos 2024 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-2803 (toliau – Pakeitimo įstatymas) nuostatos, kuriomis įteisinamas per investicinę sąskaitą gaunamų pajamų apmokestinimo režimas.

Investicinės sąskaitos režimo esmė – gyventojas deklaruos investicinę sąskaitą, į kurią įneštas lėšas naudos tik investicijoms į finansinius produktus. Iš tokių finansinių produktų gaunama investicinė grąža (pvz. palūkanos, finansinių priemonių pardavimo pajamos) bus apmokestinama ne gavus pajamas į investicinę sąskaitą, o tada, kai gyventojas išmokės lėšas iš šios sąskaitos. Šis apmokestinimo režimas taikomas tik nuolatiniais Lietuvos gyventojams.

Investicinė sąskaita ir jos deklaravimas

Investicinė sąskaita – Lietuvoje ir užsienio valstybėse (EEE ar EBPO valstybių narių, taip pat valstybių, su kuriomis Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį) įsteigtoje finansų įstaigoje ar mokėjimo paslaugų teikėju laikomame subjekte, arba šios įstaigos ar subjekto filiale arba nuolatinėje buveinėje, esančiuose minėtose valstybėse, nuolatinio Lietuvos gyventojo turima sąskaita, kurios lėšos naudojamos **tik investicijoms** į Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 12¹ straipsnyje nurodytus finansinius produktus.

Kaip investicinės galės būti deklaruojamos sąskaitos, kuriose apskaitomos piniginės lėšos ir jų likutis, tokią sąskaitą gyventojas turės naudoti tik investicijoms. Indėlių (depozitų), taupomosios sąskaitos, vertybiniais popieriais apskaityti skirtos sąskaitos negalės būti deklaruojamos kaip investicinės. Per investicinę sąskaitą gaunamų pajamų režimas taikomas **tik** tokią sąskaitą deklaravusiam gyventojui, gyventojas turės deklaruoti savo vardu atidarytą sąskaitą, todėl kaip investicinės neturėtų būti deklaruojamos bendro naudojimo (pvz. bendraturčių) sąskaitos.

¹ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. VA-107 „Dėl Nuolatinio Lietuvos gyventojo turimos sąskaitos kaip investicinės sąskaitos deklaravimo ir informacijos, reikalingos pajamų mokesčiui apskaičiuoti nuo per investicinę sąskaitą gautų pajamų, pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

Investuoti per investicinę sąskaitą ketinantys gyventojai turėtų atkreipti dėmesį į šios sąskaitos naudojimo paskirtį – šioje sąskaitoje esančios lėšos naudojamos tik investicijoms į finansinius produktus. Taigi, sąskaita, į kurią gyventojas gauna pajamas (pavyzdžiui darbo užmokestį, individualios veiklos pajamas ar kt.), iš kurių tenkina kasdienius poreikius (perka prekes ir paslaugas, apmoka komunalinių paslaugų teikėjų sąskaitas ir kt.) negali būti deklaruojama kaip investicinė sąskaita, nes:

- visos į investicinę sąskaitą įskaitomos mokėjimų sumos laikomos įnašu į investicinę sąskaitą, kuris naudojamas investicijoms;
 - visi iš investicinės sąskaitos atlikti mokėjimai, kurie nėra panaudoti investicijoms, laikomi lėšų išmokėjimu iš investicinės sąskaitos, dėl kurio atsiranda pareiga apskaičiuoti pajamų mokestį.
- Atsižvelgiant į tai, gyventojams rekomenduojama atsidaryti naują sąskaitą, kuri bus naudojama tik investicijoms.

Gyventojai, kurie pageidauja nuo 2025 m. sausio 1 d. naudotis investicinės sąskaitos režimu, nuo kitų metų pradžios **neturi kreiptis į VMI²** su atskirais pranešimais. Sąskaita kaip investicinė bus deklaruojama metams pasibaigus, pateikiant GPM311 formą (toliau – GPM deklaracija) už tą mokestinį laikotarpį. Gyventojas deklaruos investicinės sąskaitos duomenis (sąskaitos numeris, finansų įstaigos ar mokėjimo paslaugų teikėjo pavadinimas, kodas ir valstybė, sąskaitos atidarymo data) bei investicinės sąskaitos deklaravimo pradžios datą. Pavyzdžiui, gyventojas 2025 m. vasario 10 d. atsidaro sąskaitą Lietuvos finansų įstaigoje ir tų metų vasario 20 d. pradeda ją naudoti investicijoms. Tokią sąskaitą kaip investicinę gyventojas turės deklaruoti, pateikdamas GPM deklaraciją už 2025 m. mokestinį laikotarpį iki 2026 m. gegužės 1 d. ir nurodydamas investicinės sąskaitos deklaravimo pradžios datą (2025 m. vasario 20 d.).

Apie investicinės sąskaitos deklaravimo **pabaigą** gyventojai taip pat praneš, pateikdami GPM deklaraciją. Apie investicinės sąskaitos deklaravimo pabaigą pranešama, kai: sąskaita uždaroma įstaigoje, kurioje ji atidaryta; gyventojas nusprendžia deklaruotos sąskaitos nebelaikyti investicine, tačiau jos neuždaryti įstaigoje; gyventojas tampa nenuolatiniu Lietuvos gyventoju. Apie investicinės sąskaitos deklaravimo pabaigą pranešama, pateikiant GPM deklaraciją už tą mokestinį laikotarpį, kurį įvyko viena iš minėtų aplinkybių ir įrašant investicinės sąskaitos deklaravimo pabaigos datą.

Tinkami investuoti finansiniai produktai

GPM įstatyme nurodomi šie finansiniai produktai, į kuriuos galima investuoti investicinės sąskaitos lėšomis:

- perleidžiamieji vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama prekybos vietose, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme (toliau – prekybos vieta);
- pinigų rinkos priemonės, kuriomis prekiaujama prekybos vietose.

Gyventojai turėtų atkreipti dėmesį, kad tinkamiems investuoti finansiniams produktams priskiriami tik tokie vertybiniai popieriai ar pinigų rinkos priemonės, kuriomis **prekiaujama biržoje**. Todėl, pavyzdžiui, investavimo į akcijas atveju, žinotina, kad per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis bus laikomos pajamos iš investicijų į akcijas, kurios įtrauktos į biržos prekybos sąrašus (listinguojamos). Investavimas į nelistinguojamas akcijas būtų laikomas lėšų panaudojimu ne pagal paskirtį.

Aplinkybė, ar finansiniai produktai, į kuriuos gyventojas investuoja, yra įtraukti į biržos prekybos sąrašus (listinguojami) vertinama jų įsigijimo metu. Todėl gyventojas įgyti finansiniai produktai, kurie buvo listinguojami įsigijimo metu, tačiau tapo nelistinguojamais ateityje, laikomi tinkamais investuoti finansiniais produktais tais atvejais.

- kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniai popieriai;
- išvestinės finansinės priemonės, susietos su aukščiau nurodytais finansiniais produktais;
- sutelktinis finansavimas pagal 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937, arba atitinkamus Europos ekonominės erdvės valstybės įstatymus;

² Valstybinė mokesčių inspekcija.

- tarpusavio skolinimas pagal Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymą ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymą arba atitinkamus Europos ekonominės erdvės valstybės įstatymus;

- Lietuvos ir užsienio valstybių taupymo lakštai.

Įnašai į investicinę sąskaitą

Įnašais į investicinę sąskaitą laikomos visos gyventojų per mokestinį laikotarpį (kalendorinius metus) į investicinę sąskaitą įneštos piniginės lėšos, įskaitant į investicinę sąskaitą gautus dividendus (uždarbį iš finansinių produktų). GPM deklaracijoje gyventojas deklaruos bendrą kiekvieną mokestinio laikotarpio dieną į investicinę sąskaitą įneštų piniginių lėšų sumą. Jeigu gyventojas per mokestinį laikotarpį neišmokės lėšų iš investicinės sąskaitos, per metus atlikti įnašai į investicinę sąskaitą galės būti deklaruojami bendra suma (vienu įrašu GPM deklaracijoje).

Įnašais taip pat laikomos ir pajamos iš paskirstytojo pelno, gaunamos iš finansinių produktų, į kuriuos gyventojas investavo per investicinę sąskaitą.

Pavyzdys

Gyventojas į 2025 metais investicinę sąskaitą įnešė 1 000 EUR ir už šią sumą įsigijo akcijų, kuriomis prekiaujama biržose. 2026 m. į investicinę sąskaitą gauti dividendai – 100 EUR. Gauta dividendų suma laikoma įnašu į investicinę sąskaitą.

Įnašu į investicinę sąskaitą galės būti pripažinti ir šie **finansiniai produktai**, kurių įsigijimo kainą gyventojas priskiria investicinei sąskaitai:

- teikdamas GPM deklaraciją **už 2025 m.**, gyventojas turės teisę iki 2024 m. gruodžio 31 d. įgytus finansinius produktus pripažinti įgytais per investicinę sąskaitą, priskiriant investicinei sąskaitai jų įsigijimo kainą³ iki 2025 m. gruodžio 31 d. Taigi, gyventojai turės teisę iki 2024 m. gruodžio 31 d. įgytus tinkamus investuoti finansinius produktus priskirti investicinei sąskaitai iki 2025 m. gruodžio 31 d. ir tokius finansinius produktus deklaruoti, pateikdami GPM deklaraciją už 2025 m. mokestinį laikotarpį iki 2026 m. gegužės 1 d. Deklaravus finansinius produktus, įnašas į investicinę sąskaitą padidinamas suma, lygia finansinių produktų įsigijimo kainai;

- gyventojas turės teisę nuo 2025 m. sausio 1 d. **dovanojimo ar paveldėjimo** būdu įgytus tinkamus investuoti finansinius produktus laikyti įgytais per investicinę sąskaitą, priskirdamas investicinei sąskaitai jų įsigijimo kainą. Šių finansinių produktų įsigijimo kainą gyventojas deklaruos to mokestinio laikotarpio, kurį šie finansiniai produktai priskiriami investicinei sąskaitai, GPM deklaracijoje. Deklaravus dovanojimo ar paveldėjimo būdu įgytus finansinius produktus, įnašas į investicinę sąskaitą padidinamas suma, lygia deklaruojamo finansinio produkto įsigijimo kainai.

Į investicinę sąskaitą gaunamos pajamos iš investicijų į finansinius produktus (išskyrus pajamas iš paskirstytojo pelno) **nelaikomos** įnašu į investicinę sąskaitą⁴.

Lėšų išmokėjimas iš investicinės sąskaitos

Prievolė apskaičiuoti pajamų mokestį gyventojui atsiras tada, kai lėšos bus išmokamos iš investicinės sąskaitos. Mokėtinas pajamų mokestis bus apskaičiuojamas tais atvejais, kai iš investicinės sąskaitos išmokėtos lėšos viršys **iki lėšų išmokėjimo** investicinėje sąskaitoje buvusį įnašą. Iš investicinės sąskaitos išmokėtas lėšas gyventojas turės deklaruoti GPM deklaracijoje, deklaruojama bendra kiekvieną mokestinio laikotarpio dieną iš sąskaitos išmokėtų lėšų suma. Iš investicinės sąskaitos išmokėtos lėšos – iš investicinės sąskaitos atliktas mokėjimas ar išimtos lėšos, kurių gyventojas nepanaudojo: tinkamiems investuoti finansiniams produktams įsigyti,

³ Finansinių produktų įsigijimo kaina nustatoma, vadovaujantis GPMĮ 19 straipsnyje ir Gyventojų ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 133 „Dėl Gyventojų ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

⁴ Pakeitimo įstatyme nurodoma, kad per investicinę sąskaitą gautoms pajamoms priskiriamos šios už investicinės sąskaitos lėšomis įsigytus finansinius produktus gautos pajamos:

1) palūkanos ir kitos pajamos, gautos iš tinkamų investuoti finansinių produktų, išskyrus pajamas iš paskirstytojo pelno;
2) pajamos, gautos pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn tinkamus investuoti finansinius produktus.

lėšoms į kitą nuolatinio Lietuvos gyventojo investicinę sąskaitą pervesti, išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su tinkamų investuoti finansinių produktų įsigijimu ir perleidimu arba investicinių sąskaitų tvarkymu, apmokėti. Kiti atvejai, kurie pripažįstami lėšų išmokėjimu iš investicinės sąskaitos aptariami Taisyklėse.

Mokėtinos pajamų mokesčio sumos apskaičiavimas

Mokėtina pajamų mokesčio suma apskaičiuojama išmokėjus lėšas iš investicinės sąskaitos, jeigu išmokėtų lėšų suma viršys lėšų išmokėjimo dieną investicinėje sąskaitoje buvusį įnašą:

- kai iš investicinės sąskaitos išmokėtų lėšų suma neviršija lėšų išmokėjimo dieną investicinėje sąskaitoje buvusio įnašo, mokėtina pajamų mokesčio suma neapskaičiuojama, tačiau investicinėje sąskaitoje esantis įnašo likutis mažinamas, atskaitant iš investicinės sąskaitos išmokėtų lėšų sumą;
- kai iš investicinės sąskaitos išmokėtų lėšų suma (jos dalis) viršija lėšų išmokėjimo dieną investicinėje sąskaitoje buvusią įnašo sumą, iš išmokėtų lėšų sumos atimamas įnašo likutis ir apmokestinamosios pajamos yra lygios išmokėtų lėšų daliai, viršijančiai lėšų išmokėjimo metu investicinėje sąskaitoje buvusį įnašų likutį;
- kai lėšos išmokamos iš investicinės sąskaitos, o lėšų išmokėjimo dieną investicinėje sąskaitoje buvęs įnašo likutis yra 0 EUR, apmokestinamosioms pajamoms priskiriama visa iš investicinės sąskaitos išmokėtų lėšų suma.

Per investicinę sąskaitą gautos pajamos pagal pajamų mokesčio sumokėjimo tvarką priskiriamos B klasės pajamoms (nuo kurių mokesťį apskaičiuoja pats gyventojas) ir apmokestinamos, taikant 15 proc. pajamų mokesčio tarifą. Jeigu bendra per investicinę sąskaitą gautų pajamų, kartu su kitomis GPMĮ 6 str. 1² dalyje nurodytomis pajamomis suma per mokesstinį laikotarpį viršija 120 vidutinių šalies darbo užmokesčių dydžio sumą, taikoma apdraustųjų asmenų einamųjų metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti, viršijanti dalis apmokestinama, taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virviliene